

24.6.2020

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Viite: MMM019:00/2020 lausuntopyyntö

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTON LAUSUNTO:

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE ELINTARVIKELAIKSI SEKÄ LAEIKSI
TERVEYDENSUOJELULAIN MUUTTAMISESTA JA SAKON TOIMEENPANOSTA ANNETUN
LAIN 1 §:N MUUTTAMISESTA**

Maa- ja metsätalousministeriö on 29.5.2020 päivätyllä kirjeellään pyytänyt lausuntoa otsikon mukaisista säädösmuutosehdotuksista 10.7.2020 mennessä.

Luonnoksissa ehdotetaan nykyisen elintarvikelain kumoamista ja sen korvaamista uudella lailla. Elintarvikkeita ja niiden valvontaa koskevaan sääntelyyn ei tulisi merkittäviä toiminnallisia muutoksia. Esityksen tarkoituksena on sujuvoittaa sääntelyä ja valvontaa vaarantamatta kuitenkaan elintarvike turvallisuuksi. Esityksellä pyritään parantamaan elintarvikelain käytettävyyttä jäsentämällä säännöksiä. Lakia myös päivitetään samalla edelleen vastaamaan Euroopan Unionin lainsäädännön nykytilaa.

Esityksen tavoitteena on myös parantaa kuntien terveydensuojeluvalvonnan kustannusvastaavuutta. Yhdenmukaistamalla ympäristöterveydenhuollon lakeja valvonnan maksullisuuden suhteen saadaan käytännöt valtakunnallisesti yhdenmukaisemmaksi.

Lisäksi on tarkoituksena edistää kuntien toimintavapautta palvelujen järjestämisessä siten, että maksullisuus mahdollistaisi käyttämään valvonnan keinoja nykyistä monipuolisemmin.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston (ESAVI) ympäristöterveydenhuoltoyksikkö yksikkö toteaa seuraavaa:

Elintarvikelaki

Lakiuudistuksesta voidaan todeta, että on hyvä, että viranomaisvalvonta nähdään laajempänä kokonaisuutena eikä pelkästään valvontakäynteinä. ESAVI pitää tärkeänä sitä, että valvonnan rajalliset resurssit on mahdollista kohdentaa siten, että pystytään valvomaan sekä sitä toimijoiden suurta joukkoa, joka lähtökohtaisesti hoitaa asiansa hyvin, että sitä pientä toimijoiden vähemmistöä, joka ei hallitse elintarvikelainsäädännön vaatimuksia tai joka toimii tietoisesti määräysten vastaisesti.

Mallia, jossa ehdotetun valvonnan perusmaksun perimisestä huolimatta myös tarkastukset säilyvät maksullisina nähdään hyvänä. Tämä säilyttäisi maksullisuuden ohjaavan vaikutuksen niin toimijoiden kuin viranomaisen toimintaan.

Toimijoihin kohdennettava valvonnan perusmaksu on uusi tapa rahoittaa virallista valvontaa ja muita virallisia toimia. Esiteksen yksi suuri haaste on varmistaa, että kerättävät maksut kohdentuvat virallisen valvonnan (elintarvikevalvonnan) järjestelyihin ja mahdollistaisivat esimerkiksi tarvittavan lisähenkilöstön palkkaamisen.

Lakiluonnoksen perusteluissa sivuilla 18-19 on todettu, että aluehallintovirastojen elintarvikevalvontatehtäviin käytettyjen henkilöresurssien laskentaperusteet ovat muuttuneet. Perusteiden muutosta voisi tässä kohden myös avata enemmän.

Sivulla 21 on todettu, että aluehallintovirasto valvoisi erikseen säädetyssä tehtävässä elintarvikemääräysten noudattamista toimialueellaan. Onko tätä kohtaa mahdollista selventää? On huomattava, että aluehallintoviraston elintarvikevalvontaan käytettävät resurssit ovat nykyisellään hyvin niukat.

Julkisoikeudellisten suoritteiden valvontaan liittyen tulee määrittää tarkasti toimivaltaisten valvontaviranhaltijoiden rooli ja yhteistyö Harmaan talouden selvitysyksikön kanssa. Toimivaltaisille valvontaviranhaltijoille suunnatun koulutuksen tulee olla selkeää ja tarkoituksenmukaista.

Uusi nopea pakkokeino, elintarvikevalvonnan seuraamusmaksu voi helpottaa lainsäädännön vastaisesti toimivia toimijoita noudattamaan lainsäädäntöä. Mutta tulee huolehtia siitä, että toimivaltaisia viranhaltijoita koulutetaan seuraamusmaksun käytön perusteista riittävän käytännönläheisesti ja esimerkein. Voisiko seuraamusmaksu toimia esimerkiksi tapauksissa, joissa kesätoimija jättää annetut määräykset noudattamatta kuluvan kauden aikana ja palaa taas seuraavana kesänä ko. alueelle? Tällaisia ongelmia (valvontaviranhaltija on antanut useita peräkkäisiä C-arvosanoja samasta asiasta) on esiintynyt erityisesti sellaisen valvontayksikön alueella, jossa on korostetun paljon kesälomailijoita ja heille suunnattuja aktiviteetteja ja sen myötä runsaasti määräaikaista elintarvikealan toimijoita.

Lakiluonnoksen perustelutekstin sivulla 54, kohdassa 24 §. Aluehallintoviraston tehtävät todetaan, että ”Lisäksi aluehallintovirasto arvioisi elintarvikevalvonnan järjestämistä kunnissa tekemällä auditointeja kunnallisiin valvontayksiköihin. Auditoinnin tavoitteena on turvata eri puolilla Suomea valvonnan tasainen ja korkea laatu, yhtenäisyys ja kehittäminen sekä edistää resurssien kohdentamista havaittujen riskien perusteella. Auditoinnit tehdään Ruokaviraston ohjeiden mukaisesti.” Kohdassa puhutaan auditoinnista. Aiemmin aluehallintovirastot auditoivatkin valvontayksiköiden toimintaa, mutta sittemmin tehtävä muutettiin arviointi- ja ohjauskäynneiksi. Termi olisi syytä päivittää myös tähän, ellei aluehallintovirastojen tehtäväksi ole suunniteltu uudelleen auditointia.

Sivulla 54 on aluehallintoviraston tehtävien kohdalla todettu, että alkoholilain mukaan on mahdollista perustaa tilaviinin, sahdin ja käsityöläisluen valmistuspaikan yhteyteen ulosmyyntipiste, joka on tämän lain 9 §:n tarkoittama elintarvikehuoneisto, josta tehdään rekisteröintiä koskeva ilmoitus aluehallintovirastolle. Jos tällaisen ulosmyyntipisteen yhteydessä harjoitetaan muuta pienimuotoista elintarviketoimintaa, johon liittyvät riskit ovat vähäisiä, esimerkiksi pidetään kesäkahvilaa, aluehallintovirasto voisi 24 §:n 1 momentin nojalla huolehtia myös tämän muun elintarviketoiminnan valvonnasta. Jos tilaviinin, sahdin tai käsityöläisluen ulosmyyntipiste sijaitsee sellaisen valvontakohteen yhteydessä, jossa harjoitettava elintarviketoiminta on ensisijaisesti elintarvikkeiden valmistusta tai tarjoilua tai muiden elintarvikkeiden kuin alkoholijuomien vähittäismyyntiä, ulosmyyntipistettä voisi valvoa kunnan elintarvikevalvontaviranomainen.

Voisiko tekstissä mainitun ”pienimuotoista ja vähäriskistä”, täsmentää seuraavilla asioilla:

- ei-helposti pilaantuvia tuotteita
- ei-lämpötilaseurattavia tuotteita

Aluehallintovirastolla ei ole resursseja käytettävissä säännölliseen valvontaan.

44 §. Valvontaviranomaisen neuvonta- ja ohjausvelvollisuus. Ehdotuksen mukaan valvontaviranomaisella on velvollisuus neuvoa ja ohjata toimijoita erilaisissa elintarvikemääräysten noudattamiseen liittyvissä kysymyksissä oman toimivaltansa alueella. Lähtökohtaisesti valtion viranomaiset neuvoisivat ja ohjaisivat toimijoita valtakunnallisesti ja kunnat omalla toimialueellaan. Neuvonta- ja ohjausvelvoite vaatii resursseja. Muistiossa valvonnan perusmaksua perustellaan mm. sillä, että se mahdollistaisi nykyistä tehokkaamman neuvonnan ja ohjaamisen. On kuitenkin syytä huolehtia, että resursseja on riittävästi ja tasapuolisesti toteuttamaan tätä vaatimusta. Perinteisesti neuvontaa ja ohjausta on annettu valvontakäyntien yhteydessä. Nyt on suunnitelmissa, että valvontakäyntien määrää voidaan riskiperusteisesti vähentää. On syytä miettiä, miten varmistetaan, että kaikki toimijat saavat ohjausta kuitenkin tasapuolisesti. Olisi syytä myös kehittää valvontaviranomaisille riittävästi työkaluja neuvonta- ja ohjausvelvollisuuden toteuttamiseen.

Terveydensuojelulain muutos

Hallituksen esityksen valmistelusta todetaan luvussa 1.2: ”Esitysehdotus on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä yhteistyössä lain soveltamisen kannalta keskeisten viranomaisien kanssa.” Tässä yhteydessä olisi hyvä mainita sosiaali- ja terveysministeriö nimeltä, koska se vastaa terveydensuojelulain valmistelusta ja säädösmuutoksista. Sosiaali- ja terveysministeriö on hyvä mainita myös terveydensuojelulakia käsittelevässä luvussa (s. 8).

Luvussa terveydensuojelulain valvontamaksut (s. 25) todetaan, että ”maksullisuudella on kuitenkin turvattu valvontajärjestelmän ylläpitoa sen verran, että valvontahenkilöstön määrää ei ole vähennetty.” Tämä ei valitettavasti pidä paikkansa: eräässä Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen valvontayksikössä irtisanottiin maksullisuudesta huolimatta juuri valvontahenkilöstöä 2,35 htv:n verran.

Terveysuojelulain (TsL) 13 §:än ehdotettavat muutokset selkeyttävät voimassa olevaa lainsäädäntöä ja ovat siten perusteltuja. TsL 13 §:n 1 momentin yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että ”Lisäksi oppilaitosten ilmoitusvelvollisuus laajennettaisiin koskemaan myös vapaata sivistystyötä järjestäviä oppilaitoksia.” Vapaan sivistystyön oppilaitokset ovat kuitenkin olleet ilmoitusvelvollisia kumotun sosiaali- ja terveysministeriön eräistä terveydensuojelulaissa tarkoitetuista huoneistoista tai laitoksista sekä ilmoituksesta liikkuvasta ajoneuvosta tai laitteesta antaman asetuksen (167/2003), eli nk. ”huoneistoasetuksen”, ja sen jälkeisten Valviran tulkintojen perusteella. Siksi perusteluihin ei ole hyvä kirjoittaa, että ilmoitusvelvollisuus ”laajennetaan”, vaan perustelun voisi kirjoittaa esimerkiksi näin: *Lisäksi oppilaitosten ilmoitusvelvollisuutta koskevaa terveydensuojelulain 13 §:n 1 momentin 3 kohtaa selkeytettäisiin siten, että siihen lisättäisiin maininta vapaata sivistystyötä järjestävistä oppilaitoksista. Näitä ovat vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaan kansalaisopistot, kansanopistot, kesäyliopistot, liikunnan koulutuskeskukset ja opintokeskukset. Lisäksi ilmoitusvelvollisuus koskisi myös taiteen perusopetusta, kuten musiikkikouluja ja tanssikouluja. Nämä vapaata sivistystyötä järjestävät oppilaitokset ja taiteen perusopetus ovat olleet jo voimassa olevan lainsäädännön tulkinnan mukaan ilmoitusvelvollisia, mutta nimenomainen kirjaus ilmoitusvelvollisuudesta selkeyttäisi nykytilaa.* Huoneistoasetuksen muistiossa 19.2.2003 asiaa avattiin näin: ”Myös vapaan sivistystyön yksiköt esimerkiksi kansalaisopistot, kansanopistot, opintokeskukset, kesäyliopistot ja liikunnan koulutuskeskukset tulisivat ilmoitusvelvollisuuden piiriin. Ilmoitusvelvollisuus koskisi myös esimerkiksi yksityisiä kouluja/oppilaitoksia ja musiikkikouluja sekä tanssikouluja. Näin ollen oppilaiden tai opiskelijoiden iän taikka koulutuksen tai opiskelun omistussuhteen mukaan ei tehtäisi mitään rajoitusta, vaan kaikki koulut ja oppilaitokset kuuluisivat säännöksen soveltamisalaan.” Yksityiskohtaisissa perusteluissa asiaa olisi myös nyt tärkeää avata vastaavin esimerkein. Jotta TsL 13 §:n 1 momentin 3 kohta kattaisi nämä kaikki soveltamisalaan halutut toiminnot, olisi kohdan muotoilu parempi olla: *päiväkodin ja lasten ja nuorten kokoontumiseen tarkoitetun tilan sekä esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta, lukiokoulutusta, korkeakoulutusta, taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävän oppilaitoksen tai opetuksen järjestämispaikan käyttöönotosta.* Tällöin pykälän kohdassa olisi tuotu esille vapaasta sivistystyöstä annetun lain kohteiden lisäksi myös taiteen perusopetus. Lisäksi lukio-opetus-termi muutettaisiin viralliseen lukiokoulutus-termiin.

Terveysuojelulain 13 §:n 1 momentin 2 kohdan tulkitseminen on aiheuttanut epäselvyyksiä vuosien aikana. Jotta kohta olisi nykyistä selkeämpi, vastaisi muualla lainsäädännössä käytettyä terminologiaa ja voimassa olevia tulkintoja, olisi kohta parempi kuulua näin: *yleisölle avoimen kuntosalin ja muun liikuntatilan, saunan, kylpylän, uimahallin, uimalan ja yleisen uimarannan käyttöönotosta.* Kohtaan lisättäisiin siis sana ”yleinen” määrittämään uimarantoja. Tämä on tarpeen sen vuoksi, että olemassa olevien tulkintojen mukaan esimerkiksi yleisölle avoimen kuntosalin ja liikuntatilan ilmoitusvelvollisuuden piiriin on kuuluneet myös sellaiset kuntosalit ja liikuntatilat, jotka on tarkoitettu esimerkiksi kerhon jäsenille. Uimavesiasetuksen soveltamisohjeen mukaan puolestaan yleiseksi uimarannaksi ei katsota sellaista uimarantaa, jonne pääsy edellyttää tiettyyn seuraan tai järjestöön kuulumista ja joka on vain kyseisen seuran tai järjestön jäsenten käytössä. Valviran talviuintipaikoista antamassa ohjeessa todetaan talviuintipaikoista vastaavasti: ”Yleisenä talviuintipaikkana ei pidetä yksityisten seurojen, järjestöjen ja kerhojen ylläpitämiä talviuintipaikkoja, jonne pääsy edellyttää kyseisen seuran, järjestön tai kerhon

jäsenyyttä.” Kun TsL 13 §:n 1 kohdan 2 momenttiin tarkennettaisiin *yleinen* uimaranta, sovellettaisiin uimarantoihin ja talviuintipaikkoihin selkeästi eri tulkintaa kuin muihin 2-kohdan luettelossa oleviin yleisölle avoimiin toimintoihin eikä nämä rinnastuisi toisiinsa niin suoraviivaisesti.

Terveystensuojelulain 50 §:ssä käsitellään valvonnan perusmaksua. Olisiko pykälän 1 momenttia hyvä tarkentaa sillä, että perusmaksu peritään *kunnan valvontasuunnitelmaan sisällytetyltä*, suunnitelmallisen terveystensuojeluvalvonnan piirissä olevalta toiminnanharjoittajalta.

Ehdotetun TsL 50 §:n 2 momentin yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan: ”Vuosittaiseen perusmaksuun sisältyviä valvontatoimenpiteitä olisivat esimerkiksi valvontakohteiden asiakirjatarkastukset ja mahdollinen digitaalinen etävalvonta, toiminnanharjoittajalle tarjottava koulutus ja annettava ohjeistus sekä talousveden, uimaveden ja allasveden valvontaan liittyvien valvontatutkimusohjelmien, seurantakalenterien ja näytteenottosuunnitelmien laatiminen sekä vesiepidemioiden selvittämiseen liittyvä työ.” Vuosimaksua ei ole perusteltua perustella asiakirjatarkastuksilla, sillä ehdotetun terveystensuojelulain muutoksen 50 a §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan asiakirjatarkastuksista voisi itsessään jo periä maksun. Kyseisen pykälän perusteluissa todetaan, että ”Asiakirjatarkastuksella tarkoitettaisiin tarkastusta, jonka valvontaviranomainen tekee tarkastelemalla valvontakohteen tietoja muualla kuin valvontakohteeseen kuuluvassa toimipaikassa.”

Ehdotetun 50 §:n 3 momentissa säädettäisiin: ”Valvonnan perusmaksua ei peritä yksityisiltä elinkeinonharjoittajilta eikä yhdistyksiltä, jotka eivät ole ilmoittautuneet työnantajarekisteriin.” Tämä olisi ehkä selkeämpi ilmaista näin: *Valvonnan perusmaksu peritään vain sellaisilta yksityisiltä elinkeinonharjoittajilta ja yhdistyksiltä, joiden on tarvinnut ilmoittautua työnantajarekisteriin.* Tällöin vältetään moninkertaisilta kieltoilmauksilta. Lisäksi mukaan lukeutuisivat myös ne toiminnanharjoittajat, joiden olisi pitänyt ilmoittautua työnantajarekisteriin, mutta jotka eivät ole sitä velvollisuuttaan noudattaneet. Momentin yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että ”Pienimuotoiseksi katsottaisiin sellainen toiminta, jossa yhdistyksellä ei ole palkattuja työntekijöitä.” Tämä ei vastaa verohallinnon ohjeita, joissa todetaan näin: ”Satunnaisesti palkkoja maksavan työnantajan ei tarvitse ilmoittautua työnantajarekisteriin. Yritys on satunnaisesti palkkoja maksava, jos jompikumpi ehdoista täyttyy:

- Yrityksellä on palveluksessaan vain 1 vakituinen työntekijä.
- Yrityksellä on palveluksessaan 1–5 työntekijää, joiden työsuhte ei kestä koko kalenterivuotta.”

Näin ollen yksityiskohtaisiin perusteluihin tulisi kirjata: *Pienimuotoiseksi katsottaisiin sellainen toiminta, jossa yrityksellä tai yhdistyksellä on palveluksessaan vain 1 vakituinen työntekijä tai vaihtoehtoisesti 1–5 työntekijää, joiden työsuhte ei kestä koko kalenterivuotta.* Lisäksi olisi hyvä viitata lainsäädäntöön, jossa asiasta säädetään.

Ehdotetussa TsL:n 50 §:n 4 momentissa on kirjoitusvirhe: ”peritän” pitäisi olla peritään.

Ehdotetussa 50 §:n 3 momentin jälkipuoliskossa säädettäisiin näin: ”Maksua ei perittäisi myöskään pieniltä talousvettä toimittavilta laitoksilta, joiden toimittaman veden määrä on vähemmän kuin 10 kuutiometriä vuorokaudessa tai alle 50 henkilön tarpeisiin.” ”Perittäisi” tulee muuttaa muotoon peritä. On tarpeen pohtia pitäisikö maksusta vapauttaa vastaavasti myös ne toimijat, jotka käyttävät talousvettä osana

julkista ja kaupallista toimintaa ja joiden valvontaan on terveydensuojeluviranomainen katsonut riskinarvioinnin perusteella järkeväksi noudattaa pientä talousvesiasetusta (401/2001). Näitä ovat esimerkiksi pieni koulu, päiväkotitai perhepäivähoito, leirintäalue, lomakylä, kurssikeskus tai leirikeskus, virkistys- ja retkeilyalueilla sijaitsevat kaivot, majoitustoiminta, vuokramökit, seurojentalot. Osa näistä on kylläkin toimijoita, jotka ovat TsL:n 13 §:n perusteella ilmoitusvelvollisia, eli näiltä perittäisiin joka tapauksessa vuosimaksu. Mutta joukossa on myös toimijoita, joita ei valvota suunnitelmallisesti muutoin kuin talousveden laadun osalta.

Ehdotuksessa terveydensuojelulain 50 a §:n 1 momentiksi todetaan, että kunta perii hyväksymänsä taksan mukaisen maksun 13 ja 18 a §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten käsittelystä. Tämän perusteella maksu voitaisiin siis periä TsL 13 §:n mukaisesta ilmoituksesta, muutosilmoituksesta ja toiminnan päättymisilmoituksesta. Yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan kuitenkin, että ”Toiminnan keskeyttämistä ja päättymistä koskevien ilmoitusten käsittelystä ei perittäisi maksua.” Tämä olisi hyvä olla myös pykälässä, ei ainoastaan perusteluissa.

Ehdotetussa TsL:n 50 a §:n 1 momentin 1 kohdassa todetaan, että kunta perii maksun näihin *toimintoihin* kohdistuvista tarkastuksista, asiakirjatarkastuksista, näytteenotoista ja tutkimuksista. Tätä ennen on 1 kohdassa mainittu ilmoitusten käsittely ja hyväksymistä koskevan hakemuksen käsittely. Näin ollen sana *toiminto* voidaan virheellisesti ymmärtää tarkoittavan mainittuja käsittelyjä, vaikka sillä tarkoitetaan toimintoja, joista mainittu käsittely on tehty. Tämä tekee asiasisällöstä hieman vaikeasti ymmärrettävän.

Voimassa olevassa lainsäädännössä maksu on voitu periä kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvän tarkastuksen perusteella annettujen määräysten valvonnasta, jos määräysten antaminen perustuu tämän lain säännösten noudattamatta jättämiseen; 13 §:n nojalla tehtyjen ilmoitusten perusteella annettujen määräysten valvonnasta ja 18 §:n nojalla tehdyn hakemuksen perusteella annettujen määräysten valvonnasta. Näitä ei ole TsL:n muutosehdotuksessa enää erikseen mainittu, vaan nämä sisältynevät 50 a §:n 1 momentin 1 kohtaan. Tämä on tärkeää tuoda esille pykälän perusteluissa.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan maksun on voinut periä kunnan valvontasuunnitelmaan sisällytetyistä tarkastuksista, näytteenotoista ja tutkimuksista. Nyt lausunnolla olevan ehdotuksen mukaan maksu voitaisiin periä vain niistä toiminnoista, joista on tehty TsL:n 13 ja 18 a §:n mukainen ilmoitus tai käsitelty TsL 18 §:n mukainen hakemus. Tämä kaventaisi maksullisuutta: tällä hetkellä maksu on voitu periä myös erilaisista valvontasuunnitelmaan kirjatusta valvontahankkeista, jotka kohdistuvan myös sellaisiin toimintoihin, joihin edellä mainittua ilmoituksen tai hakemuksen käsittelyä ei ole tehty. Näin olisi hyvä olla jatkossakin.

Ehdotetussa TsL:n 50 a §:n 1 momentin 1 kohdassa säädettäisiin, että kunta perisi maksun riskinarvioinnin hyväksymisestä. Tätä kohtaa on tarpeen täsmentää tarkentaen, että kunta perisi maksun 20 §:ssä tarkoitetun riskinarvioinnin hyväksymisestä.

Ehdotettu TsL:n 50 a §:n 1 momentin 2 kohdan muotoilu on turhan kankea. Olisi hyvä, jos siitä saataisiin sujuvampi esimerkiksi pilkkomalla kokonaisuus useammaksi virkkeeksi. Lisäksi kohdassa on yksi kirjoitusvirhe: ”terveysaitta” pitäisi olla terveyshaikka.

Ehdotettu TsL:n 50 a §:n 1 momentin 3 kohdan ilmaisu on epämääräinen. Kolmannen kohdan mukaan ulkopuolelle rajataan ne kaivon omistajat, jotka ovat talousvettä toimittavia laitoksia. Muotoilu ”kaivon omistajalta talousvesitutkimuksista, jos kysymys ei ole talousvettä toimittavasta laitoksesta” kattaa kuitenkin kaivon omistajat, jotka käyttävät talousvettä osana julkista tai kaupallista toimintaa sekä yhteiskäyttöisten kaivojen omistajat. Nämä sisältyvät kuitenkin jo 1 momentin 1 kohtaan. Ehdotettu 50 a §:n 1 momentin 1 kohta ei sisällä niiden elintarvikehuoneistojen talousveden tutkimisen maksullisuutta, jotka ottavat talousvettä vedenkäyttäjän omilla laitteilla. Näin ollen 3 kohdassa pitäisi käsitellä oman vesilähteen varassa olevien elintarvikehuoneistojen maksullisuutta sekä yksityiskaivojen omistajia. Kohdan voisikin muotoilla esimerkiksi näin: *talousvesitutkimuksista omaa vesilähdettä käyttävältä elintarvikehuoneistolta sekä yksityiskaivon omistajalta.*

Ehdotetun TsL:n 50 a §:n 1 momentin 4 kohdan ilmaisu ”ympäristönsuojelulain 17 luvun säännösten nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaan liittyvistä tarkastuksista” on epäselvä. Seuraava ilmaisu voisi olla selkeämpi: ”ympäristönsuojelulain 17 luvun säännösten nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen noudattamisen valvontaan liittyvistä tarkastuksista”. Vielä selkeämpi olisi viitata suoraan nimellä kyseiseen valtioneuvoston asetukseen, jolloin kyseessä oleva valvontatehtävä kävisi selkeästi ilmi.

Ehdotetussa TsL:n 50 a §:n 1 momentin 7 kohdassa on väärä sijamuoto ”tarkoitettut ruumiin siirrot”. Tämä pitäisi varmaankin olla *tarkoitetuista ruumiin siirroista*.

Maksullisuuspykälään pitäisi lisätä oma kohtansa terveyshaittaepäilyn selvittämiseksi tehtävistä tutkimuksista ja näytteenotoista. Viranomaisen tutkimukset terveyshaittaepäilyn selvittämiseksi ovat lähtökohtaisesti maksuttomia, mutta ne tulisi periä haitan aiheuttajalta. Jos haitan aiheuttajaa ei saada selville, jäivät kulut viranomaiselle.

TsL 50 a §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa toinen ja kolmas kappale ovat sisällöltään lähes identtiset. Näistä toinen kappale on syytä poistaa, sillä se ei vastaa lakiehdotusta.

Voimassa olevan TsL:n 50 §:n 4 momentti puuttuu rinnakkaisteksteistä ja on sinne tarpeen lisätä.

Tämän lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet ympäristöterveydenhuollon ylitarkastajat Arja-Leila Fagerholm, Kirsi Hyvönen, Sini Mustakallio, Tomi Kekki ja Erja-Riitta Tarhanen.

Yksikön päällikkö

Eila Kaliste

Tämä asiakirja ESAVI/15805/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/15805/2020 har godkänts elektroniskt

Kaliste Eila 29.06.2020 08:26